

**ДЕРЖАВНА СЛУЖБА СТАТИСТИКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ СТАТИСТИКИ, ОБЛІКУ ТА АУДИТУ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії

Олександр ОСАУЛЕНКО

28 травня 2026 р.

**ПРОГРАМА
ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ З ОБЛІКУ І ОПОДАТКУВАННЯ**
для вступу на навчання
для здобуття третього освітньо-наукового рівня вищої освіти
галузь знань D Бізнес, адміністрування та право
спеціальність D1 «Облік і оподаткування»

Затверджено Вченою радою НАСООА

Протокол від 28.05.2026 року №14

Київ-2026

ЗМІСТ

Вступ.....	3
1. Перелік питань для підготовки до іспиту.....	4
<i>Перелік питань з дисципліни «Організація бухгалтерського обліку».....</i>	<i>4</i>
<i>Перелік питань з дисципліни «Міжнародні стандарти аудиту та професійної етики».....</i>	<i>5</i>
<i>Перелік питань з дисципліни «Управлінський контроль».....</i>	<i>6</i>
<i>Перелік питань з дисципліни «Планування та оптимізація податкових розрахунків».....</i>	<i>7</i>
2. Критерії оцінювання підготовки вступників.....	7
3. Список рекомендованої літератури	9

ВСТУП

Програма вступного фахового випробування до аспірантури за галуззю знань D «Бізнес, адміністрування та право» за спеціальністю D1 «Облік і оподаткування» відображає кваліфікаційні вимоги до теоретичних знань претендентів для вступу до аспірантури.

Програма є основою для формування переліку питань вступного іспиту й складання екзаменаційних білетів.

Метою складання вступного іспиту є перевірка і оцінювання фундаментальних знань вступників з бухгалтерського обліку, управлінського обліку, аудиту та оподаткування підприємств, що є передумовою оцінки можливостей для проведення наукових досліджень з обраної галузі науки.

Фахове випробування проводиться з метою виявлення знань, вмінь, компетентної здатності щодо здійснення наукових досліджень, якими повинен володіти фахівець за галуззю знань D «Бізнес, адміністрування та право» за спеціальністю D1 «Облік і оподаткування».

Завдання до фахового іспиту до вступу в аспірантуру за галуззю знань D «Бізнес, адміністрування та право» за спеціальністю D1 «Облік і оподаткування» містять питання з наступних дисциплін: «Організація бухгалтерського обліку», «Міжнародні стандарти аудиту та професійної етики», «Управлінський контроль» та «Планування та оптимізація податкових розрахунків».

Програма вступного фахового випробування до аспірантури на здобуття наукового ступеня доктора філософії третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за галуззю знань D «Бізнес, адміністрування та право» за спеціальністю D1 «Облік і оподаткування» обговорена та схвалена на засіданні кафедри обліку, аудиту та оподаткування від 15.05.2026, протокол №11.

1. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ПІГОТОВКИ ДО ІСПИТУ

Перелік питань з дисципліни «Організація бухгалтерського обліку»

1. Системний підхід до організації бухгалтерського обліку.
2. Використання облікової інформації для прийняття управлінських рішень.
3. Використання рахунків для контролю записів в обліковій системі.
4. Облікова політика підприємства як інструмент організації бухгалтерського обліку.
5. Облікова політика щодо методів оцінки активів і зобов'язань.
6. Особливості організації внутрішньогосподарського (управлінського) обліку та звітності.
7. Документооборот та організація зберігання бухгалтерських документів.
8. Організація обліку статутного капіталу підприємства.
9. Організація обліку основних засобів підприємства.
10. Організація обліку нематеріальних активів підприємства.
11. Організація обліку запасів підприємства.
12. Організація обліку фінансових інвестицій.
13. Організація обліку поточних зобов'язань і забезпечень підприємства.
14. Організація обліку довгострокових зобов'язань підприємства.
15. Організація обліку забезпечень зобов'язань підприємства.
16. Організація обліку операційних витрат підприємства.
17. Організація обліку витрат, доходів та фінансових результатів підприємства.
18. Організація праці облікового персоналу підприємства.
19. Перспективи розвитку бухгалтерського обліку.
20. Організація облікового процесу, згідно із технологією оброблення облікової інформації.

Список рекомендованих джерел:

1. Закон України “Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні”,
з
а
а 2. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку
активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій,
в
атверджена наказом Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. № 291 URL:
е
р 3. Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку. URL:
д
ж 4. Методичні рекомендації щодо облікової політики підприємства,
е
н 5. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку основних засобів,
н
й 6. Зоріна О. А. Маржинальний аналіз як важливий інструмент прийняття
управлінських рішень. *Формування ринкових відносин в Україні*. 2022. № 11 (258).
В. 11-16 URL: http://dndiime.org/wp-content/uploads/2023/02/11_2022.pdf

7. Зоріна О. А., Потапенко А.І. Організація обліку основних засобів в корпораціях: особливості формування облікової політики. *Формування ринкових відносин в Україні*. 2024. № 11. С. 68-74. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/frvu_2024_11_12

***Перелік питань з дисципліни
«Міжнародні стандарти аудиту та професійної етики»***

1. Структура та принципи побудови МСА.
2. Міжнародна концептуальна основа завдань з надання впевненості.
3. Принципи етики в аудиті та особливості їх дотримання.
4. Розуміння суб'єкта господарювання та його середовища, в тому числі його внутрішнього контролю.
5. Суттєвість під час планування та проведення аудиту.
6. Оцінка ризиків при наданні аудиторських послуг.
7. Аналіз та оцінка викривлень, які встановлені під час аудиту.
8. Розгляд роботи внутрішнього аудиту.
9. Аудиторські процедури відповідно до оцінених ризиків.
10. Класифікація аудиторських доказів.
11. Аудиторські процедури одержання аудиторських доказів.
12. Застосування зовнішніх підтверджень для отримання аудиторських доказів.
13. Особливості застосування аналітичних процедур в аудиті.
14. Аудиторська вибірка та інші процедури тестування.
15. Перевірка подальших подій.
16. Огляд проміжної фінансової інформації, що виконана незалежним аудитором організації.
17. Опишіть склад, структуру та зміст МСА за супутніми послугами.
18. Міжнародний стандарт супутніх послуг 4400 Завдання з виконання узгоджених процедур стосовно фінансової інформації.
19. Завдання з узгоджених процедур та порядок його виконання.
20. Цілі, обсяг завдання, ступінь відповідальності аудитора і форма звіту незалежного аудитора.

Список рекомендованих джерел:

1. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг: Видання 2020 року в трьох частинах. Частина 2. К.: Міжнародна федерація бухгалтерів України, Аудиторська палата України, 2021. 406 с.
2. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг: Видання 2020 року в трьох частинах. Частина 3. К.: Міжнародна федерація бухгалтерів України, Аудиторська палата України, 2021. 90 с.
3. Василюк М.М., Лубенченко О.Е., Редько О.Ю. Система контролю якості

в аудиторській фірмі. Методичне забезпечення: навчальний посібник. Івано Франківськ: Видавець Кушнір Г.М., 2021. 268 с.

4. Новіченко Л.С., Стойка Н.С. Принцип незалежності в аудиті як запорука неупередженості аудиторських звітів. *БізнесІнформ*. 2025. № 8.

5. Редько О.Ю., Редько К.О., Лубенченко О.Е. Методи і процедури в практиці аудиту: практичний міні-посібник, Київ: НЦОА, 2023. 35 с.

Перелік питань з дисципліни «Управлінський контроль»

1. Назвіть основну мету підприємницької діяльності.
2. Дайте характеристику управлінського контролю підприємницької діяльності.
3. Які функції виконує управлінський контроль на підприємстві?
4. Наведіть основні вимоги до управлінського контролю підприємницької діяльності.
5. Назвіть головні завдання управлінського контролю підприємницької діяльності.
6. У чому полягають спільні риси та відмінності управлінського контролю підприємницької діяльності та зовнішнього (незалежного) аудиту?
7. Назвіть суб'єкти, об'єкти та процедури управлінського контролю підприємницької діяльності.
8. Які цикли підприємницької діяльності є об'єктами управлінського контролю?
9. У чому полягає зміст управлінського контролю підприємницької діяльності з точки зору ведення бухгалтерського обліку?
10. Розкрийте сутність управлінського контролю підприємницької діяльності.
11. Яке значення для функціонування управлінського контролю підприємницької діяльності має облікова політика підприємства?
12. Які методи оцінки, обліку і процедур включаються до облікової політики підприємства.
13. Назвіть елементи середовища управлінського контролю підприємницької діяльності.
14. Дайте характеристику інформаційних потоків для функціонування управлінського контролю підприємницької діяльності.
15. Назвіть основні документи, якими оформлюються цикли господарської діяльності підприємства.
16. У чому полягає ефективна кадрова політика підприємства з точки зору управлінського контролю підприємницької діяльності?
17. Які напрями вважаються головними при побудові стратегії управлінського контролю підприємницької діяльності?
18. Як можна оцінити вплив факторів на філософію та стиль управління підприємницькою діяльністю?
19. Як можна оцінити вплив факторів на організаційну структуру управління підприємницькою діяльністю?
20. Як можна оцінити вплив факторів на розподіл повноважень і обов'язків?

Список рекомендованих джерел:

1. Воронко Р. М., Редченко К. І., Воронко О. С. *Управлінський контроль на підприємствах торгівлі і сфери послуг: конспект лекцій*. Львів : Видавництво ЛТЕУ. 2022. 96 с.
2. Храпкіна В. В., Дерев'янка І. С. *Управлінський контроль в системі менеджменту підприємства. Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво*. 2021. №3 (120). С. 59 – 64.
3. Зоріна О. А. *Взаємозв'язок управлінського обліку та управлінського контролю: особливості та етапи впровадження на підприємстві. Науковий вісник Національної академії статистики, обліку та аудиту*. 2024. № (3-4). С. DOI: 10.31767/nasoa.2024.
4. *Податкове право (схеми) за ред. Д. О. Гетманцева та М. П. Кучерявенка*; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків: Право, 2023. 285 с

Перелік питань з дисципліни «Планування та оптимізація податкових розрахунків»

1. В чому полягають особливості податкового обліку основних засобів?
2. Варіанти зменшення податків та зборів підприємства.
3. Дайте характеристику податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки
4. Економічна сутність ухилення від сплати податків, податкової оптимізації та податкової мінімізації.
5. За якими формулами визначаються методи розрахунку показників для малих підприємств із загальною системою оподаткування?
6. Зміст поняття «податкове планування» та «планування податкових платежів».
7. Критерії оптимізації податків підприємства в рамках податкового планування.
8. Методи зниження ризиків у податковому плануванні.
9. Методи податкового планування.
10. Методика загального аналізу розрахунків з бюджетом та позабюджетними фондами.
11. Методика обліку та розрахунку податку на прибуток підприємств.
12. Механізм та методи загальнодержавного податкового планування та прогнозування.
13. Мінімізація оподаткування.
14. Наведіть алгоритм аналізу податків для вибору ефективної системи оподаткування.
15. Назвіть особливості застосування податкової соціальної пільги.
16. Назвіть перелік критеріїв для виявлення клієнтів, фінансові операції яких містять ознаки фіктивності.
17. Назвіть форми реалізації податкової політики.

18. Облікове забезпечення розрахунків з податку на додану вартість.
19. Оптимізація податкових платежів підприємства.
20. Оптимізація та планування коригувань під час сплати податку на прибуток підприємств.

Список рекомендованих джерел:

1. Податковий кодекс України : Закон України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. Дата оновлення: 01.12.2024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>
2. Податкове планування та оптимізація оподаткування (податковий консалтинг): підручник . О. А. Музика-Стефанчук, Н. Я. Якимчук, Р. Ф. Ханова, І. В. Дашутін, В. Г. Савенкова, А. А. Барікова, Н. О. Сабадаш за редакцією проф. О. А. Музики-Стефанчук. Київ: АртЕк, 2024. 304 с
3. Проць Н. В., Матвійчук Н.В. Податковий менеджмент: конспект лекцій. Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2022. 104 с.
4. Самусевич Я. В. Податкове планування та основи податкової оптимізації : навчальний посібник / Я. В. Самусевич, А. В. Височина. Суми : Сумський державний університет, 2021. 344 с.
5. Самусевич Я. В., Височина А. В. Податкове планування та основи податкової оптимізації: навчальний посібник. Суми: Сумський державний університет, 2021. 344 с.

2. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПІГОТОВКИ ВСТУПНИКІВ

Завдання вступного випробовування складається з чотирьох завдань, кожне завдання оцінюється за такою шкалою:

Вид навчальної роботи	Максимальна величина рейтингової оцінки (бали)
Виконання завдання 1	50
Виконання завдання 2	50
Виконання завдання 3	50
Виконання завдання 4	50
Разом	200

**Відповідність рейтингових оцінок у балах оцінкам
за національною шкалою**

Оцінка в балах		Пояснення	
100-200	190-200	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)	Вступне випробовування складено
	175-189	Добре (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)	
	101-174	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків та задовольняє мінімальним критеріям)	
0-100		Вступне випробовування не складено	